Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

EU:n biodiversiteettistrategia – Luonto takaisin osaksi elämäämme

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnan kuuleminen
22.9.2020
Metsätalous

Maarit Loiskekoski
Neuvotteleva virkamies, ympäristöministeriö

Prosessi

- Euroopan komissio antoi 20.5.2020 tiedonannon ’Vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia – Luonto takaisin osaksi elämäämme’ (COM/2020/380)
- Tiedonanto toimeenpanee Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaa (European Green Deal)
- Maataloutta koskeva Pellolta pöytään –strategia (COM/2020/381) julkaistiin samaan aikaan biodiversiteettistrategian kanssa
- Euroopan Unionin Metsästrategia on tarkoitus julkaista vuonna 2021

Strategian sisältö

- Strategialla pyritään varmistamaan, että Euroopan luonnon monimuotoisuus on alkanut toipua vuoteen 2030 mennessä
- Strategia tukee YK:n kestävän kehityksen tavoiteohjelmaa (Agenda 2030) ja auttaa saavuttamaan Pariisin ilmastosopimuksen mukaiset tavoitteet
- Yhteiset luonnon monimuotoisuutta koskevat tavoitteet tärkeimmille politiikan osa-alueille
- EU:n tasolla sovittujen tavoitteiden on määrä näkyä eri politiikkasektorien kansallisissa ohjelmissa
- EU pyrkii kunnianhimoisella strategialla ja toimillaan näyttämään esimerkkiä kansainvälisesti

Strategian sisältö

- Rahoitusta ohjataan EU:n ohjelmien kautta luonnon monimuotoisuuden suojeluun
- Strategian toteuttamiseen arvioidaan tarvittavan 20 miljardia euroa vuodessa
- EU:n ilmastotoimiin varatusta budjetista on tarkoitus ohjata merkittävä osa luonnon monimuotoisuuden suojeluun ja luontopohjaisten ratkaisujen käyttöönottoon
  - Luonnon ekosysteemien ennallistaminen on ilmaston kannalta hyödyllistä

Keskeisiä metsiin vaikuttavia toimia

- Luonnon monimuotoisuuden suojelu
  - EU:n luonnontilaiset ja vanhat metsät: määrittely, kartoitus, seuranta ja tiukka suojelu
- Elinympäristöjen ekologisen tilan parantaminen
  - Ehdotus ja vaikutusten arvio laillisesti sitovista ennallistamistavoitteista (2021)
- Metsien määrään, laatuun ja selviytymiskykyyn panostaminen
- Biodiversiteettiä tukevat metsittämistä ja uudelleenmetsittämistä sekä closer-to-nature-metsänhoitokäytäntöjä koskevat suuntaviivat
- EU:n metsästrategia (2021)
  - Vähintäin 3 miljardin puun istuttaminen vuoteen 2030 mennessä täysin ekologisia periatteita noudattaen
  - Hoitosuunnitelmat kaikki hoidetut julkiset metsät ja yksityisiä metsiä enenevässä määrin
- Euroopan metsätietojärjestelmän kehittäminen edelleen

Valtioneuvoston kanta: yleinen

- Suomi pitää komission esitystä biodiversiteettistrategiasta kunnianhimoisena ja kokonaisvaltaisena strategiana, jolla voidaan saada aikaa merkittäviä parannuksia luonnon monimuotoisuuden tilaan.
- Tärkeimmät ehdotukset ovat suojeltujen alueiden verkon laajentaminen sekä kunnianhimoisen EU:n luonnon ennallistamisohjelman kehittäminen.
- Suomi pitää tärkeänä, että kaikki EU:n politiikat edistävät Euroopan luontopääoman säilyttämistä ja ennallistamista ottaen huomioon pitkän tähtäimen kokonaiskestävyyden.
- Toimeenpanon lähtökohtana tulee olla olemassa olevan lainsäädännön tehokas täytäntöönpano, joka edellyttää näiden sisällyttämistä osaksi kaikkia politiikkasektoreita kuten metsäpolitiikka, maankäyttö ja rakentaminen sekä EU:n yhteinen maatalous-, energia- ja kalastuspolitiikka.
- Suomi pitää tärkeänä, että EU toimii globaalina edelläkävijänä biodiversiteettipolitiikassa.

Valtioneuvoston kanta: metsät

- Suomi pitää luonnon monimuotoisuutta koskevan tietopohjan ja luonnon monimuotoisuuden tilan parantamista metsäsektorilla tärkeänä.
- Metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta, olisi perusteltua suojella jäljellä olevat luonnonmetsät. Suomi korostaa selkeiden ja vakiintuneiden käsitteiden hyödyntämistä, kuten esim. FAO:n luonnonmetsän määritelmää (primary forest). Vanhojen metsien ja luonnonmetsien suojelusta tulee voida päättää kansallisella tasolla
- Luonnonsuojelualueverkoston lisäksi keskeistä on kehittää talousmetsien luonnonhoitoa ja sen valtavirtaistamista osana jokapäiväistä metsänhoitoa.
- EU:n metsästrategiaa tulee kehittää luonnon monimuotoisuustavoitteiden ja metsiin liittyvien politiikkojen yhteensovittamisen työkaluna. Metsittäminen tulee toteuttaa siten, että sillä ei aiheuteta haitallisia vaikutuksia luonnon monimuotoisuudelle.
- Metsiä ja metsäsektoria varten on laadittava vahva, itsenäinen ja kokonaisvaltainen strategia. Strategian tulisi parantaa metsiin ja metsäsektoriinvaikuttavien aloitteiden politiikkajohdonmukaisuutta ja kattaa koko metsäsektorin arvoketju metsien kestävän hoidon ja käytön edistämisestä aina tuotteisiin asti.

Valtioneuvoston kanta: metsät jatkuu

- Suomi pitää tärkeänä, että metsästrategia mahdollistaa metsien kestävän hyödyntämisen ja kunnioittaa omaisuudensuojaa samalla kun huolehditaan ilmasto- ja biodiversiteettitavoitteista.
- Suomi katsoo, että metsästrategian kautta voidaan edistää myös puurakentamista
- Suomi katsoo, että metsäpolitiikan tulee olla jatkossakin kansallisen päätäntävallan piirissä. Jäsenmaat ja niiden olosuhteet ovat erilaisia, ja jokaisella tulisi olla tieteeseen perustuvat kestävän metsänhoidon suositukset.
- Metsänhoidon kysymyksissä ja määritelmissä tehtävän työn tulee hyödyntää olemassa olevia suosituksia metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä, ja biodiversiteettistrategian metsiin liittyvää työtä tulee tehdä laajassa yhteistyössä komission eri pääosastojen välillä ja pysyvää metsäkomiteaa hyödyntäen.
- Kansainvälisen metsäraportoinnin harmonisoimiseksi on tehty pitkäjänteistä työtä. EU:n tulisi osaltaan edistää tätä työtä ja erityisesti raportointia luonnon monimuotoisuuden osalta.

Maarit Loiskekoski
Neuvotteleva virkamies, ympäristöministeriö
puh. +358 295 250 169
maarit.loiskekoski@ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment